

Karanlığa Yakalanmak • Vassiliki Nevrokopli

Türkçesi: Fulya Aktüre • Genç Kitaplar • Roman • 188 sayfa • Önerilen sınıflar: 6, 7, 8, Lise Sınıfları
BİLİM ve TEKNOLOJİ • DUYGULAR • DOĞA ve EVREN • İLETİŞİM
teknoloji • elektrik kesintisi • yolculuk • bellek • yalnızlık • ayrılmış ebeveyn •
hastalık • yüzleşme • sevgi • mitoloji • sosyal medya

Çağdaş Yunan edebiyatının ödüllü yazarlarından **Vassiliki Nevrokopli**, Türkçe'deki ilk romanında sıradan bir gencin dönüşüm yolculuğunu anlatıyor. Uzun bir elektrik kesintisinin, sosyal yaşamdan teknoloji alışkanlıklarına dek her şeyi altüst eden beklenmedik sonuçlarını bir gencin gözünden öyküleştiriyor. Günümüz dünyasında bütünüyle iletişim dışı kalmanın yarattığı buhranı, içsel keşifler, yüzleşme cesareti ve yeniden başlama gücüyle dağıtan roman, mitolojik göndermelerle renkleniyor. Yunanistan'da 2019 Gençlik Edebiyatı Ödülü'ne değer görülen kitap, teknolojiyle kuşatılmış gündelik hayatın sokaklarında yolunu kaybedenlere, umudun ve sevginin rehberliğinde gerçekçi bir bakış açısı ve sürprizlerle dolu yan yollar armağan ediyor.

Telefonu eline yapışık yaşayan liseli Argiris bilgisayar oyunlarına düşkün, sorunlarını görmezden gelen bir gençtir. Bir gün şehirde elektrikler kesilir ve uzun süre de gelmez. Önce arkadaşlarıyla eğlence konusu olan durum, bir süre sonra felakete dönüşür. Telefonların, bilgisayarların şarjı biter, buzdolabındakiler bozulur; hastanelerden ulaşım araçlarına, belediye hizmetlerinden eğitime dek her şey durur. Afallayan Argiris, annesiyle paylaştığı yaşamını sorgulamaya başlar. Yıllardır görmediği babasını bulmak üzere yola çıkar. Babasının yaşadığı köyde onu babaannesi ve Maria beklemektedir...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Roman başlarken Argiris nasıl bir profil çiziyor? Kendinize benzettiğiniz yönleri var mı; hangileri?
- 2- Ebeveynlerinin ayrılması Argiris'in kişiliğinde nasıl izler bırakıyor? Sizce bu ayrılma sürecindeki sancılar ve çocuğa yansımaları doğal mı? Anne babasının bu süreci iyi yönettiklerini düşünüyor musunuz?
- 3- Argiris kendini neden, "korkak çocuk, cesur bir zorbaya dönüştü" diye niteliyor? Anne ve babasının ayrıldıktan sonra birbirlerine karşı tutumları için neler söylenebilir?
- 4- Elektrik kesintisinin sonucundaki karanlık Argiris'te nasıl etkiler yaratıyor; Argiris'in hangi yönlerini ortaya çıkarıyor? Duygu, davranış ve tutumunda ne gibi değişiklikler oluyor?
- 5- Argiris'in annesini, ayrılma kararıyla yüzleşmeye iten ne? Nasıl bir sonuca varıyor?
- 6- Annesi, evliliğine ilişkin sarf ettiği "karanlıkla sarmalanmıştık" sözüyle ne anlatmak istiyor? Annesinin karanlığıyla, elektrik kesildiğinde Argiris'in içine düştüğü karanlık benzer olabilir mi? "Karanlığı" Argiris, hangi anlamda kullanıyor?
- 7- Argiris'in, babasının köyüne yolculuğu neyi simgeliyor? Derinlerde nasıl bir anlamı var? Telefonun çalışmamasının, bu yolculukta Argiris'e olumlu yansıdığı söylenebilir mi?
- 8- Kente yarım saatlik mesafede oldukları halde babaanne ve babasını beş yıl boyunca aramamak, hatta görmemek Argiris ile anne babası için neler düşündürüyor? Ebeveyninin ve Argiris'in "yalnızlıkları"nda bu tutumun izleri olabilir mi, tartışın.
- 9- Argiris mutsuzluğuna, yarımılığına, engelli olma durumuna nasıl çare bulduğunu fark ediyor? 113. sayfadaki, "Artık çıkışı olmayan bir labirentte kısıp kalmış uyuşuk biri değilim," cümlesi, elektriksizlik sonucunda yaşamın durduğu bir zamanda ne kadar anlamlı?
- 10- Teknoloji ortadan kalkınca, Argiris ve arkadaşlarının ilişkisinde neler ortaya çıkıyor? Argiris arkadaşlarında ne tür ayrıntılar gözlemliyor? Teknoloji gerçekten de bu tür farkındalıklar için engelleyici mi?

- 11- Argiris, Yerasimos'la ne yaşıyor? Yerasimos'un felsefesi ne; Argiris'i neden etkiliyor? Her şeyi teknoloji olan birinin, yaşamında hiç teknoloji olmayan biriyle en güzel günlerinden birini geçirmesi nasıl açıklanır?
- 12- Askerler yardıma geldiğinde, gençlerin ve halkın tutumunu irdeleyin. Bu vesileyle hangi duygular açığa çıkıyor? Böyle bir yardım seferberliği Yunanistan'da değil, Türkiye'de yaşansa manzara değişir mi? Neden?
- 13- Yazar, elektriğin gelmesiyle Argiris'in iç dünyası arasında nasıl bir ilişki kuruyor?
- 14- Romanda yalnızlık olgusu kimlerde, nasıl ve neden karşınıza çıkıyor?
- 15- Argiris'in anlatılan tüm süreç içindeki karakter değişimleri neler? Baştaki ve bitişteki Argiris okurda hangi duyguları uyandırıyor?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Yazma:** Argiris'in kendine sorduğu "İnsanlar eskiden elektrik olmadan nasıl yaşıyorlarmış?" sorusunun yanıtını tartışın. Günümüzde günlük yaşamda elektrik sayesinde yapılanlarla, elektriğin olmadığı eski zamanlarda benzer eylemlerin nasıl yapıldığını düşünün. Sosyal yaşamda, kültürde, ekonomide, eğitimde, sporda, kentte ya da kırsalda elektrikli ve elektriksiz yaşamı (dünü-bugünü) karşılaştıran birer yazı yazın. Yazılarınızı sınıfta okuyarak değerlendirin, yeni ve ortak bakış açıları geliştirin.
- **Tartışma:** Hastanedeki görevlinin ve çöp toplayan askerlerden birinin söylediklerinden yola çıkarak uygarlığın ne olduğunu tartışın. Uygarlığın ışıltısını oluşturanlar ve yıldız kazındığında altından çıkarlar nasıl yorumlanmalı? Çöpler uygarlık düzeyi için ipuçları verebilir mi? Çöplerine bakarak insanların ekonomik, kültürel ve sosyal yaşamına ait fikir edinilebilir mi? Bu konuda yapılan sosyolojik araştırmaları inceleyerek, çöp-uygarlık bağlantısını oluşturun. Uygarlıkla ilgili sonuçlarınızı sosyal medyada yayımlayın.
- **Münazara:** Sınıfça Argiris'in "sevgi yok olur mu?" sorusunun yanıtını arayın. 3 öğrenci ve 2 öğretmen jüri olarak ayrılın; kalanlar 2 grupta toplansın. Bir grup, "sevgi yok olmaz" görüşünü, diğer grup, "sevgi de yok olur" görüşünü savunsun. Somut örnekler üzerinden yapılacak ikna turlarının sonucunda bakalım Argiris'in sorusu sınıfça nasıl yanıtlanacak.
- **Araştırma:** Öğrenciler birbirlerini görebilecekleri bir çember biçiminde yerleşsin. Herkes sırayla cep telefonu olmasa dünyanın nasıl bir yer olacağına ilişkin görüşünü söylesin. Söylenenleri olumlu ve olumsuz oluşuna göre kaydedin. 2 tur sonunda hangi listenin daha uzun olduğunu saptayın. Cep telefonunun yaşama kattıklarıyla, ilişkilerden götördüklerini fark etmeyi sağlayan bu çalışmanın son aşamasında cep telefonunun ilişkilere verdiği zararın nasıl giderilebileceği konusunda görüşleri derleyerek alışkanlıklarınıza yönelik bir tür yüzleşme gerçekleştirin.
- **Okuma:** Roman, Yunan edebiyatı ve mitolojisine ait imgelerle de zenginleştirilmiş. Herkes bu konuda yazılmış ya da bu konuları içeren roman, anı, tragedya gibi bir edebiyat eserini okusun. Kitap hakkında kısa bir sunum hazırlayarak sınıfta paylaşsın. Antik Çağ'da Batı Anadolu kıyılarını da biçimleyen Yunan mitolojisi hakkında kapsamlı bir seçki oluşturulsun.
- **Anket:** Önce sınıfça günümüz gençliğinin yaşam kültürü konusunu irdeleyen bir beyin fırtınası gerçekleştirin. Gençlerin günlük alışkanlıkları neler; bu alışkanlıklar başta arkadaşlıkları olmak üzere, sosyal ilişkilerine nasıl yansıyor; yetişkin algıları ne; yetişkinlere sundukları ne? Herkes başlıklara ilişkin görüş bildirdikten sonra öne çıkan maddeleri saptayarak anketin sorularını hazırlayın. Gönüllülerden oluşan ekipler, okul genelinde öğrenci ve eğitimcilerle, okul dışında aileler ve tanıdıklardan yetişkinlerle anketi gerçekleştirsinler. Bakalım, anketinizin sonuçları hangi noktalara ışık tutacak?
- **Canlandırma:** Karanlıkla birlikte iç dünyasında bir aydınlanma sürecine giren Argiris'in, ayrılımları nedeniyle yaşadıklarını, duygularını, beklentilerini, anne babasıyla konuşmasını gönüllü öğrencilerle canlandırın. Bu sürecin Argiris üzerindeki yansımalarını ve kişiliğindeki izleri, anne baba rolü yapacak

kişiler aracılığıyla irdeleyerek, yüzleşme seansları gerçekleştirin. Her seanstan sonra her iki tarafın tepkilerini inceleyin.

- **Proje:** Hikâyedeki cep telefonu kullanamama olgusunu, günlük yaşamda uygulamak üzere kısa bir deney yapın. Herkes kararlaştırılan hafta sonu (Cumartesi, Pazar) boyunca cep telefonunu kapatarak, göz önünden kaldırsın. Bu 2 günde cep telefonu olmadan yaptıklarını, kendini nasıl hissettiğini kısaca not alsın. Uygulama sonrasında notlar paylaşılarak deneyden sonuçlar çıkarılsın. Sonuçlar okul geneliyle paylaşılarak farkındalık artırılsın.